

TOIMITTAJALTA

Ruusu-Risti-seuran vuosikokous Helsingissä oli tänä vuonna jo toukokuussa, ennenkuin Helsingin työ muuten oli loppunutkaan. Helluntaipyhät olivat kaikin tavoin niin sopivia, ettei niitä voinut jättää käyttämättä. Toisessa paikassa lehteämme on kauniisti kirjoitettu seikkaperäinen selostus kaikista kokouksista, paitsi esoteerisesta ja n. s. vihkimyskokouksesta.

Vuosijuhlamme pysyi saavutuksissaan entisten tasalla. Taasen oli juhlaan saapunut yli 50 % seuran koko jäsenmäärästä. Edellisen vuosikokouksen jälkeen oli seuraamme liittynyt 83 jäsentä. Koko jäsenmäärä oli helluntaina 340, ja vuosijuhlassa oli läsnä 183 jäsentä (sen lisäksi tietysti muutamia vieraita). 69 jäsentä oli ensi kertaa installatsioonitilaisuudessa läsnä.

Vuosikokouksessa päätettiin tarmokkaasti toimia siihen suuntaan, että saataisiin kustannustoimintamme vilkkaalle jalalle. Muodostettiin asiamiesliitto jäsenistä, jotka halusivat työskennellä kirjallisuuden levittämiseksi ja sitoutuivat kukin tilaamaan määrätyn määrän vasta ilmestyviä kirjoja. Kun „tavaravaihto“ täten vilkastuu ja samalla „kysyntä“ suurenee, ei synny seisahdusta kustannustyössä, vaan voidaan uusia kirjoja jatkuvasti painattaa. Aluksi päätettiin nyt kustantaa joitakuuta Ruusu-Ristin johtajan teoksia.

*

Teosofisessa maailmassa on tänä kesänä kiertänyt tavallista huomattavampi uutinen – uutinen, joka oli lähtöisin suuresta, kylmästä maailmasta ja josta puhuttiin maailman jokapäiväisissä sanomalehdissä, mutta jota nurkkalehdet höystivät jollain omatekoisella pilkkasanalla, – niin uskomaton, niin hämmästyttävä se oli.

Bombayssa, Indiassa, ilmestynyt *Times of India* teki näet selkoa toukokuun 19 p:nä puheesta, jonka majuri Cross, eräs tibetiläisen ekspeditionin osanottajista, piti julkisessa kokouksessa Pandshimissa, Goassa. Hänelle esitettiin Tibetissä vanha pappi, 240 vuoden ikäinen, jolla oli ihmeellisiä kykyjä ja oli Teosofisen Seuran perustajan, madame Blavatskyn opettaja. Vanhus oli epäilemättä nero, hän oli täysin perehtynyt

integraali- ja differentensiaalilaskuun, vaikei ollut koskaan kuullut Newtonista. Hänellä oli kyky näyttäytyä ja tulla näkymättömäksi, milloin tahtoi, sekä ojentaa jäseniään avaruuteen. Hän oli salaperäisin Himaalajan sisäosien mystikoista. Mystiikka pitensi heidän elämänsä, ja kunnianarvoisa pappi oli mystikkojen ruhtinas. Hän ennusti suurta sotaa, jota seuraisi kauhea nälänhätä, v. 1927 ja seuraavina vuosina. Majuri Cross oli läsnä juhlamenossa, jolloin vanha pappi manasi pahan hengen ulos lapsesta, ja hän myös sai nähdä ihmeellisen ilmiön, kun salaperäinen pappi särki lasin palasiksi keskittämällä siihen ajatuksensa voiman.

Tohtori Annie Besant kirjoitti ylläolevan johdosta lehdessään *New India*: „Ei-teosofiset lukijamme käynevät mielenkiinnolla läpi sähkösanoman sivulla 8, jonka otsikkona on „Himaalajalainen mystikko“. Siinä ei ole teosofille mitään hämmästyttävää muuta kuin se seikka, että Okkultisen Hierarkian jäsen sallii muukalaisen käydä luonaan. Mutta katsoen niihin suuriin muutoksiin, jotka ovat tulemaisillaan maan päälle, ja siihen laajaan aikain viisauden opetusten leviämiseen, minkä ovat aikaansaaneet Heidän oppilaansa H. P. Blavatsky ja Heidän uskolliset palvelijansa Teosofisessa Seurassa, – on ehkä mahdollista, että tie on avautunut Vanhemmille Veljille läheisempään kosketukseen ulkomaailman kanssa kuin mitä tähän saakka on pidetty viisaana. Ehkä muutokseen menettelytavoissa antaa aiheita myöskin Hänen lähestyvä tulonsa, jota hindulaiset nimittävät maailmanopettajaksi, buddhalaiset boodhisattvaksi ja kristityt Kristukseksi. Tämä ei ole tavallinen sanomalehtiaihe, mutta asianhaarojen vallitessa olen velvollinen sanomaan näin paljon.“

Saman uutisen johdosta toht. Besant myös lausuu aikakauskirjassaan *Theosophist*: „Sattumalta majuri Cross tietämättään päästää madame Blavatskyn syytöksestä, jota usein nostettiin häntä vastaan, nim. että hän oli petollinen väittäessään saaneensa opetusta Mestariltaan Tibetissä. Ennemmin tai myöhemmin tapahtuu oikeutta niille, jotka palvelevat Mestareita, ja niin tulee tapahtumaan niillekin, jotka sitten kun madame Blavatsky jätti meidät, ovat jatkaneet hänen työtään.“

Ei minullakaan ole mitään sanottavana itse uutisesta. Jos majuri Cross on puhunut totta – ja miksikä hän ei olisi puhunut? – on hän epäilemättä tavannut Mestari Moorjan; en näe siinä mitään mahdotonta enkä luonnotonta. Harvinaista on saada nähdä Heitä fyysillisesti, mutta onhan se silloin tällöin tapahtunut jollekulle matkustajalle, eikä Tibet suinkaan ole ainoa maa, jossa noita yleviä olentoja elää ja asuu. Mutta tohtori Besantin

arvelut syistä, minkätähden He nyt astuisivat läheisempään kosketukseen maailman kanssa, ovat mielestäni ennenaikaisia. Eihän millään tavalla vielä ole tullut todistetuksi tämä lähempi kosketus! Päinvastoin näyttää siltä, että aika, jolloin He olivat lähemmässä kosketuksessa maailman kanssa, loppui v. 1891 madame Blavatskyn kuolemaan; hänen eläessään He ottivat askeleen ihmiskuntaa kohti, mutta me ihmiset emme ottaneet Heidän lähettilästään vastaan niin suurella ymmärtämyksellä, että tuo lähempi kosketus olisi voinut katkeamatta jatkua ja kasvaa.

Tohtori Besant kiittää „Heidän uskollisia palvelijoitaan Teosofisessa Seurassa“, mutta koska hän unohtaa, että toisissa teosofisissa seuroissa on ihmisiä, jotka yhtä uskollisesti ja vilpittömästi palvelevat Mestareita, – jonka tähden totuuden mukaisesti olisi pitänyt kiittää „Heidän uskollisia palvelijoitaan“ teosofisessa liikkeessä, – on sangen luultavaa, ettei Teosofisella Seuralla seurana enemmän kuin toisilla seuroilla ole suuriakaan edellytyksiä vetää Mestarein huomio puoleensa tai vaikuttaa Heidän työsuunnitelmaansa.

Mestarit ovat panneet alulle teosofisen liikkeen ja ovat epäilemättä sen takana, mutta vaikuttavat siinä sitä myöten kuin Heillä teosofisessa liikkeessä on yksilöllisiä opetuslapsia, jotka työssään jatkavat sitä työtä, minkä madame Blavatsky Heidän lähettiläänä alkoi, kuulukoot sitten mihin seuraan tahansa.

Tohtori Besantin kommentaarioista kaipaam sitä vastoin jotain selvittävää arvostelua sen ennustuksen johdosta, minkä majuri Cross kertoo vanhan „papin“ lausuneen. Jos ei majuri Cross väärin toistanut Mestarin sanoja, on uusi sota odotettavissa v. 1927 jatkuen asianomaisine kurjuuksineen seuraavina vuosina. Mutta eikö tämä ennustus ole ristiriidassa niiden varhempien ennustusten kanssa, jotka tohtori Besant on lausunut ja myös väittänyt tulleen Mestarein taholta?

Muistaakseni väitettiin jo 1910 tienoissa, että „maailmanopettaja“ ilmestyisi ihmisten kesken noin 15 á 20 vuoden kuluttua. Nytkin toht. Besant puhuu hänen pikaisesta esiintymisestään. On kuitenkin aina huomautettu, että hänen esiintymisensä välttämättömänä ehtona olisi yleinen maailmanrauha. Mutta jos tätä menoa mennään ja jos vielä uusi sota syttyy, milloin on toivoa, että maailmaan tulisi todellinen rauha?

Niille, jotka minun tavallani eivät usko että uusi Mestarin lähettiläs tulee maailmaan ennenkuin tämän vuosisadan lopulla (vuonna 1975, kuten madame Blavatsky sanoi), ei tietenkään semmoinen ennustus kuin majuri

Crossin toistama ole ylen hämmästyttävä, joskin kaikki epäilemättä toivovat, että ennustus osoittautuisi vääräksi. Mutta eivätkö kaikki ne, jotka uskovat „maailmanopettajan“ pikaiseen tuloon, olisi kaivanneet jotain selvitystä toht. Besantilta?

„Taasen Ruusu-Ristin toimittaja puhuu persoonallisuuksista ja sekoittaa asioihin rouva Besantin nimen“, olen kuulevinani jonkun huolestuneen, hyväntahtoisen mutta aran lukijan huoaten huomauttavan. „Sekä tässä edellä että Christosophia-artikkelissa tohtori Besantia moititaan. Eikö voisi esittää näkökohtia ja mielipiteitä mainitsematta henkilönimiä? Eikö totuus loista omalla valollaan?“

Ja taasen minun täytyy parilla sanalla vastata huomautukseen.

En itse ymmärrä, että olisin ketään kirjoituksissani persoonallisesti moittinut, koska en kenestäkään pahaa ajattele.

Aivan toinen asia on mielestäni, että olen viime aikoina ollut pakotettu arvostelemaan – ehkä ankarastikin – joidenkuiden huomattavain teosofein sanoja tai opetuksia. Mutta mitä pahaa siinä on? Emmekö ole totuuden etsijöitä? Emmekö saa ajatella, emmekö saa käyttää järkeämme? Minä ainakin tahtoisin olla totuuden etsijä, en tahtoisin umpimähkään enkä sokeasti mitään uskoa, en tahtoisin tutkimatta vannoa mitään todeksi. Alemman järkeni orja en silti ole. En ole materialisti, en ole kieltäjä. Uskon ja luotan Jumalaan, joka minussakin mitättömässä elää ja vaikuttaa.

Jos siis arvostelen toisten sanoja ja opetuksia, teen sen totuuden etsijänä. Ja jos silloin samalla mainitsen kyseessä olevien opetusten julistajia, mitä väärää siinä on? Eivätkö ihmiset enää seiso sanojensa takana? Eivätkö he tahdo tunnustaa erehdyksensä, jos varhemmin ovat yhdellä tavalla uskoneet ja opettaneet ja myöhemmin ovat suuntansa muuttaneet? Eikö saisi mainita ihmisten nimiä, kun heidän sanojaan arvostelee?

Emmehän me totuuden etsijöinä etsi henkilöitä ja niiden kunniaa! Emme teosofeina palvo persoonallisuuksia ja niiden pyhyttä! Jätämme ihmiset ihmisinä rauhaan, ihailemme ja rakastamme heitä, mutta määrättyjen oppien opettajina he ovat velvolliset seisomaan sanojensa takana – eivätkä he suinkaan omia opetuksiaan häpeä. Jos meidän arvostelumme näkee noissa opeissa vikoja ja puutteellisuuksia, on opettajien karma alistua arvostelumme tai vastata siihen ja puolestaan oikaista meidän erehdyksemme.

Sillä mitä me etsimme? Totuutta. Emme madame Blavatskya seuraa siten, että matkimme hänen tapaansa polttaa paperosseja, vaan siten, että otamme selvää hänen opetuksistaan, pohdimme, mietiskelemme, arvostelemme niitä – uskomme niihin, seuraamme niitä. Ei Mr. Leadbeaterissä ole mielenkiintoista se, miten hän istuu ja miten hän kävelee, vaan se, mitä hän sanoo näkevänsä henkimaailmasta; siihen tahdomme tutustua, sitä punnita ja arvostella, siihen uskoa tai olla uskomatta.

Ei merkitse ihmiskunnan kehitykselle vähääkään, mitä personallisia hyveitä ja vikoja on ollut H. P. Blavatskylalla, Annie Besantilla, C. W. Leadbeaterilla y. m., mutta paljon merkitsee, mitä he ovat opettaneet, mitä valoa tuoneet pimeyteen, mitä lohtua antaneet janoaville sieluille. Ihminen kuolee, mutta hänen työnsä pysyy ja kantaa hedelmää. Ja selvää on, että ihminen tuo aitastaan näytteille, mitä siinä on, – eikä muuta.

*

Ruusu-Risti-kirjaston uusia numeroita ilmestyy piakkoin painosta: N:o 7. *Paavali ja hänen kristinuskonsa*. N:o 8. *Jumala ja onni*. N:o 9. *H. P. Blavatskyn elämäntyö*. N:o 10. *Historiantakainen ihmiskunta*. N:o 11. *Alempi ja ylempi jooga* y. m. Näitä olen toimittanut viimetalvisten pikakirjoitettujen esitelmien perusteella.

(Ruusu-Risti, Elokuu 1923, s. 203-208)